

NEW ERA PUBLIC SCHOOL (2021-2022)

SUBJECT : PUNJABI A/B CLASS : 6th

SOLVED ASSIGNMENT FOR UNIT-I

ਪਾਠ - 1 ਚੇਨਤੀ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਰਥ

ਹਿਮਾਲਾ - ਪਹਾੜ ਦਾ ਨਾਂ, ਮਾਗਰ - ਸਮੁੰਦਰ
ਲਿਓਂ ਜਾਣਾ - ਲੀਵੇਂ ਹੋਣਾ, ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ - ਸ਼ਾਂਤ,
ਦਮ ਭਰਨਾ - ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਾ, ਰਤਨ - ਹੀਰਾ,
ਹਰਨਾ - ਲੈ ਜਾਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ - ਪਵਿੱਤਰ ਜਲ,
ਜਲ ਧਾਰਾ, ਖਿੜ ਜਾਣਾ - ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ, ਟੀਰ -
ਬਗਿਚ, ਹਰਮਾਣਾ - ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣਾ।

ਮੌਖਿਕ ਪੁੱਛ (Oral Questions)

1. ਹਿਮਾਲਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
- ਉ: ਹਿਮਾਲਾ ਪਹਾੜ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
2. ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਵਾਂਗ ਉੱਚਾ ਉੱਠਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?
- ਉ: ਕਵਿਤਾ ਹਿਮਾਲਾ ਵਾਂਗ ਉੱਚਾ ਉੱਠਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
3. ਪੜ੍ਹੀ ਦੀ ਚਾਰ ਕਿਸ ਰੰਗ ਦੀ ਹੈ ?

ਉ: ਧੜੀ ਦੀ ਚਾਹੁ ਰਹੇ ਹੋਮ ਦੀ ਹੈ।

੪. 'ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਾ' ਦੀ ਹੈ ਮੁਹਾਵਰਾ ਜਾਂ
ਆਖਾਣ।

ਉ: 'ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਾ' ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੈ।

੫. ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀ ਬਣ ਕੇ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?

ਉ: ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣ
ਕੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (written Questions)

੩. ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਕੀ
ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?

ਉ: ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣ ਕੇ ਅਸੀਂ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਅ, ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਉ: ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ਬੂ ਤੇ
ਸ਼ਹਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੮, ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮਾਨੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀ
ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ?

ਉ: ਬੱਦਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਨੂੰ 'ਬੱਦਲਾਂ ਵਾਂਗੋ ਵਹਿ
ਜਾਣਾ' ਸਿੱਖ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

੯, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼

ਦੀ ਗੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?
ਉ: ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀਰ ਮਿਧਾਹੀ ਬਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼
ਦੀ ਗੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਜਾਨ ਟਾਕ ਕੇ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗਾਇ-ਸਤਰਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਕਰੋ :

ਗਿਆਨਾ ਵਾਂਗੂੰ ਉੱਚਾ ਉੱਠ ਕੇ.

ਅਸੀਂ ਵੀ ਜਿਉਂ ਜਾਣਾ ਸਿੱਖੇ ।

ਰਤਨ ਲੁਟ ਕੇ ਪਿਆਰਾ ਵਾਲਾ,

ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਦੁਖ ਹਰਨਾ ਸਿੱਖੇ ।

ਚਾਹੁਰ ਹੀ ਕਰ ਧਰਤੀ ਦੀ,

ਜਲ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਜਾਣਾ ਸਿੱਖੇ ।

ਸੌਰ-ਸੌਰ ਕੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗੂੰ,

ਫਿਰ ਹੱਸ ਕੇ ਖਿੜ ਜਾਣਾ ਸਿੱਖੇ ।

ਮਿੱਠੇ ਫਲ ਲੰਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗੂੰ,

ਸਭ ਦਾ ਮਨ ਹਰਮਾਨਾ ਸਿੱਖੇ ।

ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ :

1. ਮਾਗਰ ਫੁਰਗਾ ਗਹਿਰ ਗੁਭੀਰ ਬਣ ।

2. ਕਲ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਜਾਣਾ ਸਿੱਖੇ ।

3. ਪਿਆਸ ਬੁਝਾ ਕੇ ਕਲ ਨਾਲ ਸਭ ਦੀ ।

4. ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੇ ।

5. ਮਿੱਠੇ ਫਲ ਲੰਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਤੇ ਸਹੀ (✓) ਅਤੇ ਗਲਤ (x) ਦਾ ਲਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ :-

1. ਹਿਮਾਲਾ ਵਾਂਗੂੰ ਉੱਚਾ ਉੱਚਾ ਕੇ ✓
2. ਜਲ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਜਾਣਾ ਸਿੱਖੇ ✓
3. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਧਾਰ ਵਗਾ ਕੇ x
4. ਚਾਦਰ ਹਰੀ ਕਰ ਧਰਤੀ ਦੀ ✓
5. ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣ ਕੇ ✓

ਆਮ ਨਾਂਦ ਅਤੇ ਖਾਸ ਨਾਂਦ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਂਦ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ - ਜੋ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਂਦ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਾਂਦ ਲੱਗਣ ਨਾਲ਼ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਖਾਸ ਨਾਂਦ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਖਾਸ ਨਾਂਦ ਹਨ।

ਪਾਠ - 2 ਮਲੋਖ ਅਤੇ ਮਸੀਨ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਰਥ

ਆਇ ਮਲੋਖ - ਜੰਗਲੀ ਮਲੋਖ, ਗੁਫਾਵਾਂ - ਫੁੰਦਰਾਂ,
ਖੋਜ - ਫਿਰ, ਘਸੀਟਣਾ - ਧੁਰਣਾ, ਚੇ-ਪਹੀਆਂ - ਚਕੀਰ
ਪਹੀਆਂ 'ਤੇ, ਸਹੁਲਤ - ਸੌਖ, ਖਰਾ-ਖਰ - ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਭੰਨੇ ਕੇ, ਤੈਅ - ਫੈਸਲਾ, ਯਤਨ - ਕੋਸ਼ਿਸ਼।

ਮੌਖਿਕ ਪੁੱਛ (Oral Questions)

1. ਪੁਰਾਣੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਲੋਖ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ?
2. ਪੁਰਾਣੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਲੋਖ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।
3. ਉਹ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਦਾ ਸੀ ?
4. ਉਹ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਕਿਵੇਂ ਭਰਦਾ ਸੀ ?
5. ਆਇ ਮਲੋਖ ਕਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ?
6. ਆਇ ਮਲੋਖ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।
7. ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਕਿਸ 'ਤੇ ਲੱਦ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ ?
8. ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਉੱਤੇ ਲੱਦ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ।
9. ਘਸੀਟ ਕੇ ਲਿਆਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦਾ ਕੀ

ਛਿੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ?

ਉ: ਘਸੀਟ ਕੇ ਸਿਜਾਣ ਲਾਲ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਸ
ਛਿੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ।

6. ਮੱਜ ਵੀ ਚੋਪਰੀਆ ਗੱਡੀਆਂ ਕਿਹੜੇ ਮੁਲਕ
ਵਿਚ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ?

ਉ: ਮੱਜ ਵੀ ਚੋਪਰੀਆ ਗੱਡੀਆਂ ਮਾਇਬੋਰੀਆ
ਤੇ ਫੁਡਾ ਵਿਚ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ।

7. ਭਾਠ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਕਿਹੜੇ ਸੰਨ
ਵਿੱਚ ਚੱਲੀ ਸੀ ?

ਉ: ਭਾਠ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਸੰਨ 1853
ਵਿੱਚ ਚੱਲੀ ਸੀ ।

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (written Questions)

ਉ: ਆਦਿ ਮਲੱਖ ਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪੰਜ
ਕੰਮ ਲਿਖੋ :

ਉ: ਆਦਿ ਮਲੱਖ ਮਾਲਾਜ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਸੀ ।

2. ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕੱਪੜਾ ਬੁਣ ਸਕਦਾ ਸੀ ।

3. ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਭਰਦਾ ਸੀ ।

4. ਜਾਲਣਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਤੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ।

5. ਉਹ ਮੱਧ ਖਾਸਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ।

ਅ, ਅੱਜ ਦਾ ਯੁੱਗ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ, ਤਿਆਰਗਨਾਂ
ਮਹਿਤ ਲਿਖੋ।

ਉ: ਅੱਜ ਦਾ ਯੁੱਗ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ,
ਰੇਡੀਉ, ਹਵਾਈ-ਜਹਾਜ਼ ਆਤੇ ਰੇਲ ਆਦਿ ਸਭ
ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਚੇਣ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਅੱਜ ਟੈਲੀਫੋਨ
ਗਹੀਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੈਠੇ ਵਿਆਕਤੀ
ਜਾਨ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਇੱਥੇ
ਵੈਠੇ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਦੁਲੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ੲ, ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਕਿਉਂ
ਪਾਲਣ ਲੱਗੇ? ਉੱਤਰ ਪੰਜ ਸਤਰਾਂ ਇੱਥੇ ਲਿਖੋ :-

- ੳ: 1. ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੇ ਵਰਤਕਿਸੇ ਜਿਉਂਦੇ ਪਸ਼ੂ
ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆ ਕੇ ਪਾਲ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।
2. ਜਿਸ ਇਨ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਆਉਂਦਾ
ਉਸ ਇਨ ਉਹ ਪਾਲਤੂ ਪਸ਼ੂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ
ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ।
3. ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਪਾਲਤੂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰ ਢੋਣ
ਦਾ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ।
4. ਭਾਰੀ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਪਾਲਤੂ ਪਸ਼ੂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਲੱਦ
ਕੇ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ।
5. ਹੋਲੀ- ਹੋਲੀ ਉਸਨੇ ਪਾਲਤੂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਲੱਕੜੀ
ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿੱਛਣ ਦਾ ਕਮ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰ ਦਿਤਾ।

ੲ. ਘਰ ਇੱਥੇ ਆਏ ਮੁਗਵਰਿਆਂ ਦੇ ਆਰਥ ਲਿਖੋ:

1. ਘੋੜਾ ਫੌਣਾ - ਭਾਰ ਚੁਕਣਾ
2. ਖਚਾ - ਖਚ - ਭਰ ਧੁਰੀਂ ਤਰਾਂ ਤੁਲ ਕੇ
3. ਅਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਉਡਣਾ -
4. ਥੰਭ ਲਾ ਕੇ - ਧਰ ਲਾ ਕੇ
5. ਤੈਆ ਕਰਲ - ਫੇਮਲ ਲੈਣਾ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਸਹੀ (✓) ਅਤੇ ਗਲਤ (x) ਦਾ
ਲਿਸ਼ਤਾ ਲਾਓ :

1. ਆਇ ਮੱਥੇ ਘੋੜੇ ਧਾ ਕੇ - ਮੱਥੇ ਮੀ (x)
2. ਉਹ ਅਲਾਜ ਪੈਣਾ ਨਹੀਂ ਮੀ ਕਰ ਮਰਦਾ। (✓)
3. ਉਹ ਘੋੜੇ ਖੁਣ ਮਰਦਾ ਮੀ (x)
4. ਮਾਜ ਦਾ ਯੁੱਗ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਮੀ (✓)
5. ਆਇ ਮੱਥੇ ਦੀ ਜਗਜ਼ ਦੀ ਮਦਾਰੀ ਕਰਦਾ ਮੀ (x)

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧੁਰ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

1. ਨਾ ਉਹ ਅਲਾਜ ਪੈਣਾ ਕਰ ਮਰਦਾ ਮੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਘੋੜਾ ਖੁਣ ਮਰਦਾ ਮੀ।
2. ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਤੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ
ਮੀ।
3. ਮੱਥੇ ਦੇ ਦਿਰਾਮ ਦੀ ਕੁਝੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬੋਜ ਦੀ
ਕੁਝੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।
4. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵੇਲ ਗੱਡੀ ਸੰਨ 1853 ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ
ਅਤੇ ਬਾਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲੀ ਮੀ।
5. ਸੰਨ 1903 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੋ ਗਈਟ ਭਗਵਾਂ ਨੇ

ਪਹਿਲਾ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾਇਆ ਸੀ ।
 6. ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਸਨੇ ਧਾਲਤੁ ਪਸ਼ੁਆ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਲੱਕੜੀ
 ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

7. ਫਿਰ ਮਲੱਖ ਉੱਠ, ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਖੋਤੇ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ
 ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਭਾਰ
 ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਪਿਆ ।

5. ਥਾਲੀ ਬਾਣਾਂ ਭਰੋ :

1. ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ । (ਭੈਣ, ਦਾਦੀ, ਮਾਂ)

2. ਆਦਿ ਮਲੱਖ ਲੰਗਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ । (ਅੰਮਦਾ, ਨੰਗਾ, ਕੱਪੜੇ ਥਾਕੇ)

3. ਅੱਜ ਦਾ ਯੁੱਗ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ । (ਬਾਹਲੀ, ਵਿਗਿਆਨ,
 ਸ਼ੁਕੀਲੀ)

4. ਕਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਖਤਮ
 ਕਰ ਗਏ । (ਸੁਆਹ, ਖਤਮ, ਚਿਤਾ)

5. ਮਲੱਖ ਖੱਤੁ ਲਾ ਕੇ ਉੱਡਣ ਲੱਗਾ ।
 (ਤੇਲ, ਰੰਗ, ਖੰਭ)